

Wielkopolskie Wiadomości Rolnicze

Organ Zjednoczenia Producentów Rolnych w Poznaniu
Dawniej Tygodnik Z. P. R. - Pismo tygodniowe

Nr. 8. Poznań, czwartek 25 lutego 1926. Rok V.

Redakcja i Administracja; Poznań, ul. Pocztowa 30. - - -Telefon: 2785 - 86

Warunki ogłoszeń: Na stronie czterolamowej za wiersz milimetrowy 15 gr. — Ogłoszenia większe: cała strona 90 zł., 1/2 str. 45 zł., 1/4 str. 25 zł., 1/8 str., 15 zł. Na okładce 15% drożej. Przy powtarzających się ogłoszeniach rabat. Zastrzeżenia co do miejsca ogłoszeń wykonuje się w miarę możliwości. Za ewil. niepunktualne ukazanie się ogłoszenia. spowodowane siłą wyższą wydawnictwo nie odpowiada.

Siewniki rządowe „POLONIA“

system Saxonia, najdoskonalszy siewnik uniwersalny dla mniejszych i największych posiadłości.

PŁUGI jedno-, dwu i wieloskibowe

Kultywatory — Włóki

BRONY

polne, łakowe i posiewne

DOŁOWNIKI

2, 3 i 4 rządowe

Siewniki do sztucznych nawozów.

Opelacze do buraków i zboża.

Oryginalne wiedeńskie
tryery do zboża

Oryginalne Roeberra
wialnie i młynki

oraz wszelkie inne maszyny i narzędzia rolnicze.

Związkowa Centrala Maszyn Tow. Akc.

POZNAŃ, ul. Wjazdowa 9.

Największa w Polsce składnica części zapasowych.

Telefon: 2280 i 2289.

Depesze: Cemata, Poznań.

Wydział Handlowy Zjednoczenia Producentów Rolnych w Poznaniu

posiada stale na składzie:

Żelazo płaskie, okrągłe i kantówkę, bednarke, osie górnośląskie, buksy do wozów i buksiki do pługa, blachę żelazną, lemieszce i odkładnie wszelkich systemów, sprężyny do kultywatorów i radliczki, płozy, łańcuchy stopowe na bydło i konie, lejce, półszorki, gwoździe budowlane.

Emalję blaszaną - Emalję lano-żelazną Wyroby ocynkowane - Wyroby blaszane

Wszelkie oliwy, tłuszcze i smary, karbolineum, smołę lepik, papę, cement i wapno, siatkę do ogrodzeń, wagi dziesiętne, ciężarki, dery nieprzemakalne na konie, worki do zboża, sienniki.

Drut do prasowania słomy piece, kolana i rury do pieców

hacele i klucze do haceli, kowadła, kuźnie polowe, kłódki, konwie do mleka noże do sieczkarń oraz wszelkie towary niezbędne w rolnictwie.

Powyższe towary sprzedajemy po cenach najniższych. Przy większych zamówieniach służymy specjalną korzystną ofertą wprost z Poznania.

**Wydział Handlowy Zjednoczenia Producentów Rolnych
w Poznaniu, ulica Pocztowa 30.**

Składnice Wydziału Handlowego ZPR. na prowincji:

Inowrocław ul. Św. Mikołaja 14,
Wągrówiec ul. Klasztorna 1.

Leszno ul. Dworcowa
Gostyń ul. Kościelna 1.

Wielkopolskie Wiadomości Rolnicze

Organ Zjednoczenia Producentów Rolnych w Poznaniu
Dawniej Tygodnik Z. P. R. - Pismo tygodniowe

Nr. 8.

Poznań, czwartek 25 lutego 1926.

Rok V.

Redakcja i Administracja: Poznań, ul. Pocztowa 30. - - - Telefon: 2785 - 86

Warunki ogłoszeń: Na stronie czterolamowej za wiersz milimetry 15 gr. — Ogłoszenia większe: cała strona 90 zł., 1/2 str. 45 zł., 1/4 str. 25 zł., 1/8 str., 15 zł. Na okładce 15% drożej. Przy powtarzających się ogłoszeniach rabat. Zastrzeżenia co do miejsca ogłoszeń wykonuje się w miarę możliwości. Za ewtl. niepunktualne ukazanie się ogłoszenia, spowodowane siłą wyższą wydawnictwo nie odpowiada.

TREŚĆ: Zebranie Delegatów i Prezesów Pow. Z. P. R. — Walne Zebranie Członków. — Przed Walnem Zebraniem. — Jak zapobiec szerzeniu się pryszczycy? — Bezpośrednia dostawa zboża dla wojska. — Głosy prasy. — Kronika gospod. — Komunikaty Izby Roln. — Cykl wykładów dla plantatorów buraków cukrowych. — Z piśmiennictwa. — Dział urzędowy. — Tygodniowe zestawienie cen zboża w kraju i zagranicą. — Notowania giełdowe. — Ogłoszenia.

Zebranie Delegatów i Prezesów Powiatowych

Zjednoczenia Producentów Rolnych, tow. zap.
w Poznaniu,

Porządek obrad:

Środa, dnia 3-go marca 1926.

Godzina 9 rano: Msza św. w kościele św. Wojciecha.
Godzina 10 rano: Posiedzenie plenarne na sali Domu
Królowej Jadwigi, przy Al. Marcinkowskiego 1.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Sprawozdanie Dyrekcji.
3. Sprawozdanie Rady Zarządzającej.
4. Referat p. posła Gościckiego z Warszawy: „Położenie rolnictwa na tle ogólnych warunków ekonomicznych“.

Godzina 1—2 i pół przerwa obiadowa.

Godzina 2 i pół posiedzenie plenarne:

1. Przedłożenie i przyjęcie bilansu za rok 1925 oraz udzielenie pokwitowania Radzie Zarządzającej i Dyrekcji.
2. Uchwalenie składki na rok 1926.
3. Przedłożenie statutu nowozałożonego Wielkopolskiego Towarzystwa Rolniczego w Poznaniu.
4. Wybory w miejsce ustępujących członków Rady Zarządzającej.
5. Wolne głosy.
6. Zamknięcie zebrania.

Dyrekcja

(—) Józef Szyman,
naczelny dyrektor.

Rada Zarządzająca Z. P. R.

(—) Zygmunt Pluciński,
prezes.

Walne Zebranie Członków

Zjednoczenia Producentów Rolnych Tow. zap.
w Poznaniu

odbędzie się dnia 3-go marca 1926 roku o godzinie
4 i pół popoł. na sali Domu Królowej Jadwigi w Po-
znaniu.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Uchwalenie likwidacji Zjednoczenia Producentów Rolnych Tow. zap. w Poznaniu, z powodu przystąpienia do Wielkopolskiego Towarzystwa Rolniczego Tow. zap. w Poznaniu.
3. Wybór likwidatorów.
4. Wolne wnioski.

Zjednoczenie Producentów Rolnych
Tow. zap. w Poznaniu.

(—) Zygmunt Pluciński, prezes.

Uwaga: Wobec tego, że w porządku obrad Walnego Zebrania Członków przewidziane jest uchwalenie likwidacji Zjednoczenia Producentów Rolnych, Tow. zap., wyjaśniamy, iż słowa „likwidacja“ w tym wypadku nie należy rozumieć jako zupełne rozwiązanie organizacji, gdyż chodzi tu tylko o zmianę formy organizacyjnej, natomiast ciągłość pracy ani na chwilę przerwana nie będzie. Ponieważ jednak nowe „Wielkopolskie Towarzystwo Rolnicze“ tworzą równorzędnie z Z. P. R. także inne, pokrewne nam organizacje rolnicze, likwidacja Z. P. R. ze względów formalno-prawnych musi być uchwalona.

Do czasu powstania nowego Towarzystwa, obowiązki Członków wobec Z. P. R. w niczem się nie zmieniają, w szczególności spełnić należy obowiązek uiszczenia składek zaległych za rok 1925 oraz za pierwszy kwartał 1926 (2 i pół grosza z morgi w stosunku ćwierćrocznym), które to składki wliczone zostaną w składkę „Wielkopolskiego Towarzystwa Rolniczego“.

Przed Walnem Zebraniem

Za kilka dni odbyć się ma Walne Zebranie Zjednoczenia Producentów Rolnych. Jak corocznie, tak i teraz dokonany ma być przegląd całorocznej pracy i nakreślony plan działalności na przyszłość. Jest to zwykły bieg rzeczy w życiu organizacyjnym. Jednak porządek obrad tegorocznego zebrania zapowiada ponadto powzięcie uchwały nadzwyczajnej doniosłości. Chodzi mianowicie o likwidację naszego Towarzystwa na wypadek utworzenia „Wielkopolskiego Towarzystwa Rolniczego”.

Nie będzie to zapewne niespodzianką dla tych naszych Czytelników i Członków, którzy działalność i dążenia Z. P. R. w ostatnich latach uważnie śledzili. Z samej nazwy organizacji naszej wynika, że pragnęliśmy zjednoczyć rolnictwo. Gdy w niepodległej Polsce stało się widocznym, że przyczyną licznych niepowodzeń rolnictwa jest brak jedności i konsolidacji organizacyjnej, podjęliśmy niezwłocznie ideę łączenia się organizacyjnego i chcieliśmy ją urzeczywistnić na terenie Wielkopolski. Potrzeba zespolenia rolnictwa, jak w całej Polsce, tak i w Wielkopolsce ogólnie była odczuwana i uznawana. Rozliczne względy uboczne sprawiły jednak, że do połączenia towarzystw rolniczych nie doszło. Nie będziemy wspominać i wliczać powodów, zbyt to jeszcze sprawy są świeże i każdemu wiadome, dość, że przed rokiem właśnie zapadła decyzja ujemna. Mimo to, dla znających stosunki rolnicze w Wielkopolsce, rzeczą było jasna, że decyzja taka nie była właściwym rozwiązaniem sprawy i że idea zjednoczenia rolnictwa wielkopolskiego prędzej czy później odżyje na nowo. I istotnie sprawa nie poszła w zapomnienie, siłą rzeczy wyłoniła się na nowo, choć w formie odmiennej, i nakłoniła zainteresowane organizacje do powtórnego rozpatrzenia projektu. Jeżeli więc w związku z tą sprawą mówimy o „likwidacji” Z. P. R., z pewnością u żadnego z członków nie wywołamy niepokoju.

Nie chcielibyśmy przesądzać wyniku Walnego Zebrania i uprzedzać jego uchwał, to jednak podkreślić wypada, że konieczność łączenia grup gospodarczych i zawodowych w ostatnim roku ujawniła się jaskrawiej niż kiedykolwiek. Sytuacja gospodarcza państwa pogorszyła się znacznie i perspektywy na przyszłość nie są najlepsze. W tych warunkach tylko grupy silne i organizacyjnie skonsolidowane, ostać się mogą i przetrwać zwycięsko kryzys. Nie pora dziś rozpraszać siły i wynajdywać okoliczności, które dzielą i różnią rolnictwo, raczej czas wskazywać na to, co nas łączy i jednoczy. W tem też przekonaniu pragniemy przystąpić do tworzącego się „Wielkopolskiego Towarzystwa Rolniczego”, by w szerszych i silniejszych ramach pracować dla ogółu rolniczego.

Jak zapobiec szerzeniu się pryszczycy

Jak wiadomo z ogłoszeń urzędowych, całe województwo Poznańskie dotknięte jest zarazą pryszczycy i wskutek tego obrót bydłem i trzodą chlewną jest niemal zupełnie wstrzymany. Straty wynikające stąd dla rolnictwa są ogromne, wszyscy więc rolnicy powinni bezwzględnie stosować środki zapobiegawcze w celu szybkiego zwalczania zarazy. Dlatego też chętnie podajemy przesłane nam uwagi, zawierające praktyczne wskazówki na temat powyższy.

Redakcja.

Zaraza pyska i racie wystąpiła w roku bieżącym w formie daleko groźniejszej, niż w roku 1920. Wobec tak rozpowszechniającej się epidemii zwierzęcej należy użyć wszelkich dostępnych nam środków, aby ją zwalczyć i zapobiec szkodom, jakie rolnictwu grożą.

Środkiem najwięcej rozpowszechnionym przeciw przenoszeniu zarazy, jest polewanie wapnem przestrzeni, znajdujących się przed zakażonymi oborami i zagrodami. Czy środek ten jest bezwzględnie pewny, wydaje się rzeczą wątpliwą. W ten sposób jednak choć w części zapobiega się przenoszeniu zarazków przez kopyta koni i obuwiu ludzi. Wspomniane wyżej rozpuszczone wapno jest lugiem. Stwierdzono jednakże, że zarazki pryszczycy wiele skuteczniej niszczą się za pomocą słabych kwasów, aniżeli z pomocą lugu. Wystarczy już na przykład kwas humusowy ściółki torfianej. Ktoby chciał zastosować środek ten ochronny, niech posypie przed wejściem do swego podwórza ściółkę torfianą na przestrzeni 10 metr. mniej więcej warstwą 3 cm. wysoko. W ten sposób każdy wyjeżdżający zaprzęg i każdy człowiek mimowolnie oczyszcza kopyta względnie obuwiu z zarazków.

Dla większej skuteczności tego środka można również wysypać torfem bruk przed oborą i, jeżeli nie dozwierza się skutkowania samego kwasu humusowego, polewać warstwę torfową słabym roztworem kwasu siarkowego. Rozczyn taki sporządza się w ten sposób, że na mniej więcej 200 litrów wody dolewa się pół litra kwasu siarkowego (moc roztworu 1:400). Płyn tak uzyskany jest bardzo słaby i można go stosować bez obawy, że będzie działał ujemnie na obuwiu. Dla zastosowania płynu w oborze miesza się tylko ¼ litra kwasu siarkowego na 200 litrów wody, aby nie szkodził kopytom bydła.

Zastosowaniu tego środka ochronnego zawdzięcza niżej podpisany, że w roku 1911 bydło jego zarazie nie uległo. Był to, o ile mu wiadomo, jedyny wówczas obwód dominjalny powiatu Śmigielskiego wolny od zarazy.

Ściółka torfowa, polewana kwasem siarkowym, niszczy już na podszewie wniesione zarazki skuteczniej, niż wapno. Ma oprócz tego tę ważną zaletę, że nie tylko zakwasza obuwiu ludzi i kopyta koni, ale równocześnie przez tarcie czyści je z zarazków.

Nie trzeba jednak zapominać, że taki środek chroni tylko od wniesienia zarazków przez obuwiu i wozy, ale

nie przed wniesieniem ich zapomocą odzieży, narzędzi itp. Na ubraniu przenoszą zarazki bardzo często handlarze bydła, a nawet i weterynarze, jako też osoby obcujące ze skolarzami i ich pomocnikami. Również przez podanie ręki przeniesie można zarazki. Aby temu zapobiedz, należy pouczyć ludzi i zalecić im ostrożność. Przedewszystkiem zaś należy zabronić wstępu do zagrody handlarzom i innym nie powołanym osobom przez zawieszenie tablicy przy wejściu z odpowiednim napisem.

Bardzo niebezpieczny jest zakup prosiąt przez rodziny robotnicze w czasie zarazy. Wprawdzie zakazane są obecnie targi, handlarze jednak jeżdżą od wsi do wsi i sprzedają prosięta po bardzo niskiej cenie. Oczywiście sprzedają najczęściej potajemnie prosięta, pochodzące z zagród zakażonych. Chcąc temu zapobiec, winien właściciel sam zakupić prosięta w okolicy niezakażonej, badać je przez trzy tygodnie w izolowanym chlewie i potem dopiero odstąpić swoim robotnikom. Badanie 2-tygodniowe nie wystarcza, stwierdzono bowiem już kilkakrotnie wybuch zarazy nawet po 20-tu dniach.

Oprócz dokupionej lezody chlewnej i rogacizny rozsadtnikami przyszezyicy są również szezury. Topienie szezurów powinien więc każdy obwód dworski i każda gmina mieć na oku i popierać.

A nawet mleczarnie mogą się przyczynić mimowolnie do szerzenia zarazy. Mimo gotowania odejgniętego mleka i sumiennego czyszczenia naczyń w mleczarni, zdarzyć się może łatwo, że zarazki pozostają na rumpie przywozowej i przy odstawianiu odejgniętego mleka na wóz przyczepiają się do dna konwki i, w ten sposób przenoszą się do podwórza niezakażonego. Tutaj zabezpieczyć się można, wysięliając spodek woza, przeznaczanego do wozenia mleka, ściółką torfową i polewając słabszym roztworem kwasu siarkowego.

Torf, używany do celów zwalczania przyszezyicy, powinien być wszędzie łatwy do nabycia, przedewszystkiem zaś torf drobny, który zwykle bezużytecznie leży w składnicach torfowych. W okolicach ubogich w torf powinny spółdzielnie rolnicze zająć się zamawianiem torfu, jeżeli wśród rolników znajdzie się większa ilość odbiorców.

Wskazane wyżej praktyczne środki nietrudno będzie zastosować, a zapewnią one niezawodnie każdemu rolnikowi ochronę większą, niż nieraz środki zalecane przez władze. Systematyczne i sumienne zwalczanie przyszezyicy każdy rolnik uznać winien za swój obowiązek, niezależnie od nakazów władzy, bowiem szkody tak bezpośrednio (ogromne wyćienienie bydła) jak i pośrednio (zakażz sprzedaży bydła) przy długotrwałym panowaniu zarazy mogą być dla rolnictwa bardzo dotkliwe.

Bronikowo,

C. Förster.

Bezpośrednia dostawa zboża dla wojska

Rejonowe Kierownictwo Intendentury w Poznaniu nadesłało nam komunikat, który ze względu na jego znaczenie dla rolnictwa podajemy do wiadomości pp. Członkom:

„Dążąc do możliwie całkowitego wyeliminowania od dostaw zboża dla wojska pośredników i chcąc możliwie ułatwić producentom rolnym spieniężenie swych plonów, a temsamem przyjść zarówno im z pomocą jak i zaoszczędzić Skarbowi Państwa zbytecznych najzupełniej wydatków za pośrednictwo, władze wojskowe, tak jak w ubiegłych latach, również i w bieżącym roku gospodarczym przystępują do bezpośredniego zakupu zboża wprost u producentów.

Akcja bezpośrednich dostaw mimo usilnych starań, jak dotychczas nie znalazła takiego zrozumienia, jakiegoby się spodziewać należało. Ma to swoje źródło w większej mierze w tem, że pp. producenci nie uświadamiają sobie korzyści, jakie osiągnąć mogą przez bezpośrednie dostawy dla wojska. Dla tego zwraca się Rejonowe Kierownictwo Intendentury w Poznaniu niniejszem apelem do ogółu producentów, zapraszając do dostaw żyta i owsa.

Jakość zboża. Normy jakościowe zboża zasadniczo ustalone: dla żyta cięż. gat. 69,55 kg. (117,9 f. hol. normy gdańskiej), procent zanieczyszczenia 2,5 proc., wilgocci najwyżej 17 proc., dla owsa cięż. gat. 44,55 kg. (75,8 f. hol. normy gdańskiej), procent zanieczyszczenia 3,5 proc., maksymalny procent wilgocci 15 procent.

Dla producentów jednakże stosowane będą niżej, pod pkt. 4, 5 i 6 wymienione ulgi. Za producentów uważa się wyłącznie tylko pojedynczych wytwórców zboża **oraz te związki producentów**, które oferują i dostarczają produkty wyłącznie przez ich członków wyprodukowane.

W celu zachęcenia producentów do bezpośrednich dostaw dla wojska, zezwolił pan minister spraw wojskowych na stosowanie **wyłącznie tylko względem producentów**, poza uproszczeniem formy zakupu i prawem pierwszeństwa przy dostawach wojskowych następujących ulg:

1) **zwolnienie od wadium i kaucji** (do którego składania w wysokości 5 proc. zobowiązani są pośrednicy,

2) **bezpłatnego wypożyczenia worków dla dostaw wojskowych.**

3) **możność zakupywania sposobem odręcznym (bez pisemnej umowy) ilości zboża, poczynszy już od 100 kg. do 50.000 kg.**

4) **wynagrodzenia (bonifikaty) za ciężar gatunkowy wyższy od przepisowego.**

Przy dostawie żyta o wyższym ciężarze gatunkowym niż 69,55 kg. (117,9 f. hol. normy gdańskiej) nie wyższym jednak jak 70,85 kg. (120 f. hol. normy gdańskiej) **otrzymuje producent tytułem wynagrodzenia (bonifikaty) jeden procent od ceny umownej i za każdy funt holenderski.**

5) **przyjmowanie na poczet dostawy zboża o niższym ciężarze gatunkowym**, przy czem minimum ciężaru gatunkowego nie może jednakże w żadnym wypadku przekraczać dla żyta 68,45 kg. (116,1 f. hol. normy gdańskiej, dla owsa 42,05 kg. (71,8 f. hol. normy gdańskiej). Tytułem odszkodowania za dostarczone zboże o niższym ciężarze gatunkowym aniżeli przepisowego (t. j. dla żyta 117,9 f. hol. n. g.) dla owsa 75,8 f. hol. n. g.) potrąca się od ceny umownej jeden procent za każdy funt holenderski.

6) **Owies w wyjątkowych wypadkach za zezwo-**

leniem okręgowego szefa intendenty od producentów może być przyjmowany o zanieczyszczeniu ponad 3,5 proc.; do najwyżej 4 proc. przy potrąceniu tytułem odszkodowania 0,25 proc. od ceny umownej, maksymalny procent zanieczyszczeń, uzyskanych przez przemylkowanie na wialni (1,5 proc.), zanieczyszczeń mineralnych (0,3 proc.) i szkodliwych dla zdrowia, chwastów i ziarn (0,2 proc.) nie może jednak w żadnym wypadku być przekroczony.

Ceny. Zasadniczo płacić będzie władza wojskowa ceny notowane na giełdzie płodów rolniczych w Poznaniu, wyjątkowo zaś rzeczywiste ceny rynkowe-hurtowe zależnie od decyzji władzy wojskowej. Jeżeli dostawa odbywa się loco franco magazyn wojskowy, dopuszczalne jest doliczanie: tytułem manka i kosztów administracyjnych najwyżej 3 proc. ceny giełdowej. Zapłata następuje natychmiast po odbiorze we wyjątkowych wypadkach, przy dostatecznej gwarancji, może należność być regulowana w drodze asygnowania do 70 proc. wartości towaru na włorniki listów przewozowych.

Rejonowe Kierownictwo Intendenty w Poznaniu, ul. Solna 15, ma zapotrzebowanie na większe ilości żyta i owsa miesięcznie, które zakupywać będzie w miarę posiadanych kredytów wprost od producentów.

Dostawa może nastąpić wagonowo lub dowozem furmankami do Rejonowego Zakładu Żywnościowego w Poznaniu (w miarę zapotrzebowania owsa dla garnizonu Leszno i Zbąszyn także wprost do tam załogujących formacji). Wagonowe dostawy należy adresować:

Żyto Rej. Zakł. Żywnościowy, Poznań, Tama Garbarska.

Owies Rej. Zakład Żywnościowy, Poznań, bocznicą, Plac Drwęskiego.

Przed załatwieniem dostawca winien się zgłosić z odnośną ofertą pod niżej wskazanym adresem.

Wszelkich bliższych informacji udziela **Rejonowe Kierownictwo Intendenty w Poznaniu, ul. Solna Nr. 15** (telefonicznie przez Centralę Sztabu D. O. K., lub Centralę wojskową)."

Podając powyższe do wiadomości p. Członkom, zwracamy uwagę na korzyści, jakie uzyskają rolnicy przez bezpośrednią dostawę zboża dla wojska, wskutek pominięcia tak licznych i kosztownych u nas pośrednictw.

Głosy prasy

Wobec wiszącej nad krajem groźby klęski gospodarczej, podnoszą się coraz liczniejsze i częstsze głosy, wolaające, że nie czas w takiej chwili na partyjne porachunki, walkę socjalną, demagogiczne projekty. Zaznacza to dobitnie p. Froellich w *Dniu Polskim* (16. 2.) w artykule, zatytułowanym „O losy rolnictwa“: „Trzeba zrozumienia u ludności miast, że dotychczasowy system, dążący do zniszczenia zamożności wsi, wydał najfatalniejsze rezultaty. Dzisiejsza sytuacja rolnictwa jest beznadziejna. Dzięki niskim cenom produktów rolnych drobny rolnik jest zupełnie bez pieniędzy. Większe warsztaty rolne stoją wobec niemożności spłacenia krótkoterminowych zobowiązań, zaciągniętych w roku klę-

ski nieurodzaju, uginają się pod ciężarem lichwiarskich procentów od tychże zobowiązań, obciążeń podatkowych, progresji etc. O ile całe społeczeństwo w kraju rolniczym, jakim jest Polska, nie weźmie się do ratowania fundamentów egzystencji państwa — rolnictwa, w coraz szybszym tempie będzie szedł za upadkiem rolnictwa upadek przemysłu, handlu, a zatem nędza wśród mas robotn., które zapóźno spozostaną się, że dotychczasowa demagogja w stosunku do nich dała im w zysku tylko głód i bezrobocie.“

W tem samym piśmie *Dzień Polski* (18. 2.) rozprawia się p. Konstanty Zakrzewski z hasłem, rzuconem onegdaj z trybuny sejmowej aby jaknajwięcej produkować. Autor wykazuje, że „kto zbyt dużo wyprodukował, został ukarany. Ekstensywne gospodarstwa łatwiej przeżywają obecny kryzys od intensywnych. Tante zboże itd. wolno jedynie tanio produkować, a tanio produkować można jedynie mało. To jest bez nawozów pomocniczych, z małym inwentarzem, wprowadzając ugony, unikając wszelkich nakładów za wysoko procentowo pożyczone pieniądze. Pod groźbą ostatecznej ruiny nie wolno rolnikowi budować przyszłości warsztatu swego na iluzji, na słowach, lecz tylko na trwałej podstawie, na fakcie dokonanym.“ I dlatego „dopóki rolnictwo nie dozna efektywnej pomocy i opieki rządu, to najwymowniejszy minister nie pobudzi utajonych w ziemi sił przyrody i produkcja kurczyć się będzie. Gdy rolnictwo na drodze swego postępu napotyka na tyle trudności nie tylko naturalnych, ale i sztucznie stwarzanych w imię partji czy demagogji, rolnictwo z nieubłaganą konsekwencją praw rządzących przyrodą pójdzie po linii dziś tak modnej: po linii najmniejszego oporu. Zwiększyć produkcję nie jest niemożliwe, potrzeba tylko pracy, pieniędzy i czasu. Niestety pracę eksportuje się w biały dzień, kapitał, o ile się jeszcze gdzie znajduje, kryje się, będąc lekliwym, a czas się lekceważy.“

Kurjer Polski (19. 2.) wola o ustalenie konsekwentnego planu dla naszej polityki gospodarczej, brak którego doprowadził nas do obecnej sytuacji. Przedstawwszy kolejno odnośne potrzeby przemysłu, banków, handlu i komunikacji, autor artykułu przechodzi do rolnictwa: „W rozwoju rolnictwa ogromne możliwości jeszcze nie są wykorzystane. Ziemia nie daje dostatecznych plonów, za mało produkujemy pszenicy, która jest poszukiwana na rynku wszechświatowym. W hodowli zwierząt, w ogrodnictwie są otwarte nieomal nieograniczone perspektywy i nieograniczone rynki zbytu.“ Autor ustala następnie kolejność, jakiej rząd powinien się trzymać przy popieraniu poszczególnych działów gospodarki narodowej. Charakterystycznym jest, ale i pocieszającym, że i tutaj już w piśmie, reprezentującym inne raczej działy życia gospodarczego, przenikła świadomość, że rolnictwo stawić należy na pierwsze miejsce. W dalszej dopiero linii idą komunikacje, przemysł wraz z górnictwem, banki i handel. „Jeżeli podniesie się rolnictwo, zwiększy się tem samym najobszerniejszy, jaki jest w kraju, rynek zbytu dla wyrobów przemysłowych. Przemysłowi łatwiej będzie ozdrowieć. Trzeba znaleźć

linje pogodzenia interesów rolnictwa i przemysłu. Ze to możliwe nawet w dziedzinie polityki celnej, przykładem Stany Zjednoczone, w których przy wysokich cłach wyrobów przemysłowych rolnictwo rozwija się wspornie i — nawiasem mówiąc — przy najwyższych cenach wyrobów przemysłowych i najwyższym koszcie utrzymania — dobrobyt szerokich mas jest wyższy, niż gdziekolwiek na świecie.“

To samo pismo (Kurjer Polski, 21. 2.) porusza również palącą kwestję kredytu długoterminowego. Zdaniem jego „Inne czynniki mogłyby odtworzyć w pewnym stopniu kredyt długoterminowy.“ Pierwszy, to usunięcie podłoża spekulacji papierami lokacyjnymi. „Podłożem spekulacjami papierami lokacyjnymi jest niezakończona sprawa ich waloryzacji. Gdy to nastąpi, będziemy mieli na giełdzie prawdziwe papiery lokacyjne i niemożliwy będzie wszelki skandal spekulacyjny.“ Drugi czynnik, „stworzenie ruchu na rynku papierów lokacyjnych jest prawdziwą podstawą odtworzenia własnymi siłami kredytu długoterminowego. Dzisiaj tego ruchu prawie wcale niema i każdy nabywca papieru lokacyjnego nie ma gwarancji, czy w razie czego będzie mógł uzyskać potrzebną mu gotówkę przez spieniężenie lub zastaw swoich walorów. Otóż podstawą dla takiego ruchu musi być możność lombardowania tych papierów lokacyjnych. Działalność Banku Polskiego w tym kierunku jest zbyt szczupła.“ Za trzeci wreszcie czynnik uważa pismo cytowane „stworzenie instytucji pomocniczej w stosunku do Banku Polskiego, która emitowałaby noty złotowe i, opierając się na tem, zajmowała się głównie lombardowaniem listów zastawnych, obligacyj itp. Stworzenie popytu na papiery lokacyjne różnego typu przez instytucje dobra publicznego wymaga z jednej strony istnienia tych instytucyj, a z drugiej niezbędne jest zapewnienie prawdziwej popularności papierom lokacyjnym. Głównie chodzi tutaj jednak o instytucje o charakterze ubezpieczeń rent lub kapitałów. Gdyby sprawa ta była dobrze postawiona od początku istnienia państwa polskiego, rezerwy tego typu instytucji wyrosłyby dzisiaj około miljarda złotych.“

Warszawianka (18. 2.) domaga się w aktualnej obecnie sprawie porzucenia w Polsce dotychczasowej daniny majątkowej a wprowadzenia stałego podatku majątkowego, jaknajwiększej ostrożności i spokojnego, jaknajbardziej rzeczowego, pozbawionego zabarwienia targów partyjnych traktowania tej sprawy. Należyte zbudowanie to jest niemożliwe bez opracowania pewnego systemu podatkowego, t. j. związania podatków przez wzajemne ich uzupełnianie się w jedną, logiczną całość. Jeżeli wyjdziemy z tego założenia, musimy dojść do wniosku, że żądanie dzisiaj wprowadzenia całego podatku majątkowego jest najzupełniej nieuzasadnione, przeciwnie, że zachodzą specjalne okoliczności, które wymagają, aby sprawa wprowadzenia tego podatku podjęta była dopiero po dokonaniu innych niezbędnych czynności ustawodawczych.“ Za takie uważa autor cytowanego artykułu opracowanie noweli o podatku dochodowym, przeprowadzenie podziału źródeł dochodowych pomiędzy państwo a samorządy, zniesienie pro-

gresji przy podatkach gruntowych przy przekazaniu ich samorządom. „Dlatego też istotnem i jedynie właściwem zadaniem ustawodawcy na dzisiaj powinno być opracowanie szeroko zakrojonego planu opodatkowania, którego jednym tylko z fragmentów byłby może, o ile w planie tym okazałby się niezbędnym i ze względów gospodarczych dopuszczalnym stały podatek majątkowy. Próba dorywczego wprowadzenia stałego podatku majątkowego bez zakreślenia mu miejsca w całokształcie należycie rozwiniętego systemu podatkowego jest tylko objawem, że ciągle jeszcze depejemy po tak dobrze nam znanej, a zlej, najzupełniej zlej drodze.“

W sprawie podatku majątkowego zabiera głos również Dzień Polski (19. 2.), wskazując na sprawę pobierania tego podatku wedle innej skali, niż przerachowano długi przedwojenne, jako na jedną z klęsk, które spadają na banki rolnictwa ze strony władz. Sprawa ta została przez ministerstwo skarbu zbagatelizowana. Ministerstwo skarbu opiera się jakoby na trudnościach, związanych z przeprowadzeniem słusznego przerachowania zobowiązań przedwojennych. Chce stać na stanowisku, że określenie wartości majątku trzeba brać tak, jak przedstawiało się ono w lipcu 1923 r. Stanowisko to, zdaniem Dnia Polskiego „nie wytrzymuje żadnej krytyki. Rachunek z lipca 1923 r. obecnie z gruntu jest fałszywy, a więc i substancja majątkowa, podlegająca opodatkowaniu, jest inną, jak była ona wówczas, kiedy nie było rozporządzenia waloryzacyjnego.“ Dla uzasadnienia swych wywodów przypomina cytowane pismo sprawę kontyngentów: „Majątki silne, posiadające dużą produkcję zboża dzięki temu, że nie ucierpiały przez działania wojenne, miały zboże nadkontyngentowe, a więc takie, które mogły sprzedawać po cenach wyższych. Majątki zniszczone, sprzedające tylko kontyngentowe za pół darmo, wegetowały zażółwia. Majątkom niezniszczonym dawało się możność spłacania wówczas długów przedwojennych Tow. Kred. Ziemskiego, ziemniom zaś, którzy ucierpieli, tym ludzkom ma się stać tylko dlatego wółka krzywdą, że podobno trudno przerachować jest długi! Nie możemy również zrozumieć, dlaczego dla przemysłu określenie majątku byłobrane na podstawie bilansu, w rolnictwie zaś ma być stosowany precedens niebawale opodatkowania płatników od posiadanych długów. Z tą anarchją pojęć trzeba skończyć. Ci, którzy posiadają zobowiązania przedwojenne, które rząd polski przewaloryzował, mają prawo żądać i wymagać od rządu, aby te długi, których wysokość ten rząd oznaczył, były w tej samej wysokości od substancji majątkowej odrachowane i żeby od długów nikt podatków nie płacił. Trzeba stać na stanowisku sprawiedliwości a nie doprowadzać ludzi do ruiny.“

Kronika gospodarcza

Powierzchnia i stan ozimin.

Na podstawie sprawozdań korespondentów rolnych, otrzymanywanych przez Główny Urząd Statystyczny, Przyczem powierzchnia zasianych jesienią 1925 r. dla całej Polski wynosi: pszenica 1.042,1 tys. ha, żyto 4.978,8 tys.

ha, jęczmień 25,5 tys. ha.

W porównaniu z r. 1924 cała powierzchnia zasiana ozimkami wykazuje zwiększenie o 0,8 proc., przyczem powierzchnia zasiana pszenicą wzrosła o 1,0 proc., żytem 0,7 proc., dla jęczmienia pozostała bez zmiany.

W poszczególnych województwach zmiany naogół są nieznaczne. znaczniejsze zwiększenie ogólnej powierzchni ozimów wynoszące 5,9 proc. wykazuje województwo Poleskie.

Stan ozimów w stopniach kwalifikacyjnych (5 oznacza stan wyborowy, 4 dobry, 3 średni, przeciętny, 2 mierny, 1 zły) przedstawiał się dnia 1-go lutego następująco: pszenica 3,3, żyto 3,3.

Ustawa o ochronie lasów.

W krótkim czasie przyjdzie pod obrady Sejmu projekt rządowy nowej ustawy o ochronie lasów. Ustawa ta ma obejmować wszystkie lasy w kraju z wyjątkiem lasów państwowych i lasów poniżej 10 ha. Dotyczy ona głównie ochrony policyjnej lasów przed dewastacją właścicieli. W zasadzie wszystkie dawniejsze poręby powinny być trwale utrzymywane pod uprawą leśną. Władze państwowe mają jednak prawo odstąpić od tej zasady w rozmiarach nie powodujących szkodliwego zmniejszenia obszaru zalesionego w państwie. Przepisy przewidują nakaz stosowania przymusowego przez właścicieli lasów środków ochronnych od szkodliwych owadów leśnych. Przestrzenie sztucznie zalesione wolne być mają przez lat 30 od podatków. W lasach, uznanych jako ochronne, a więc rosnących na zboczach gór i urwisk nad brzegami rzek i kanałów, które przeszkadzają usuwaniu się ziemi spadkowymi lawinami i tworzeniu się dzikich potoków, władze zakazają karczowania pnii, wypasania bydłem, zbierania ściółki, nie przewidując żadnego odszkodowania dla właściciela. Władzą pierwszej instancji dla ochrony lasów jest starosta, władzą drugiej instancji — wojewoda. Specjalnej Komisji Ochrony Lasów nie będzie wogóle.

Komunikaty Wielkopolskiej Izby Rolniczej

24. —

Walne Zebranie Wielk. Towarzystwa Hodowców Bydła czarno-białego nizinnego.

Wielkopolska Izba Rolnicza podaje do wiadomości, że w środę dnia 3 marca rb. o godz. 11-ej przed połud. odbędzie się w sali Wielkopolskiej Izby Rolniczej

WALNE ZEBRANIE

Wielk. Towarzystwa Hodowców Bydła z następującym porządkiem obrad:

1. Sprawy bieżące.
2. Sprawozdanie za rok 1925.
3. Walka z gruźlicą. —
4. Potwierdzenie bilansu za rok 1925.
5. Wybór komisji do wyeliminowania obór.
6. Sprawa uregulowania składek.
7. Wolne wnioski. —

W razie niestawienia się na wyżej wyznaczony czas przynajmniej połowy członków, odbędzie się następne

walne zebranie pół godziny później, bez względu na ilość obecnych członków.

Wielkopolska Izba Rolnicza.

27. —

Wielkopolska Izba Rolnicza, Referat Ogrodnictwa, postanowił urządzić w kilku miejscowościach Księstwa na wiosnę tego roku **praktyczne demonstracje ciągnięcia drzew i zwalczania szkodników w ogrodach włościańskich.**

Kółka Rolnicze, których członkowie mają odpowiedni obiekt demonstracyjny i życzą sobie urządzenia takiego pokazu, prosimy zgłosić się jak najwcześniej do Referatu Ogrodnictwa, celem ustalenia terminu i sposobu przeprowadzenia demonstracji.

Wielkopolska Izba Rolnicza.

28. —

Odwołanie aukcji bydła rozplodowego.

Zapowiedziana na dzień 24 b. m. aukcja bydła rozplodowego, nie odbędzie się z powodu wybuchu pryszczycy.

Wielkopolska Izba Rolnicza.

29. —

Dotyczy szkoły podkuwaczy koni.

Z dniem 1 marca r. b. otwiera Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu szkołę podkuwaczy koni pod nazwą

Szkoła Podkuwaczy Koni Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu.

Szkoła ta ma na celu:

- a) Dawanie czeladnikom ewentl. i uczniom kowalskim możliwości nabycia gruntownych wiadomości i wprawy w podkuwaniu koni, oraz w racjonalnym i prawidłowym utrzymywaniu kopyt, postaw i chodów koni.
- b) Udzielanie świadectw z egzaminu podkuwania, wymaganych do uprawiania procederu podkowniczego w myśl ustawy z dnia 18 czerwca 1881 r. (G. S. s. 305).
- c) Umożliwienie właścicielom koni nabycia dołbrych materiałów podkownicznych.
- d) Danie właścicielom koni możliwości prawidłowego kucia koni, a zwłaszcza koni z nienormalnymi kopytami.

Kurs dla czeladników kowalskich, oraz dla zdolnych uczniów, którzy kończą naukę w przeciągu 3 miesięcy, trwa 3 miesiące.

Za kurs opłaca każdy uczeń 10 złotych wpisowego do kasy Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu. Uczniowie, pochodzący z Wielkopolski, mają pierwszeństwo w przyjęciu ich na kurs, oraz mogą być na wniosek, polecony przez Wydział Powiatowy zwolnieni od opłaty za naukę i otrzymają bezpłatnie podręczniki naukowe, lecz pod warunkiem, że zobowiążą się co najmniej dwa lata po ukończeniu kursu pracować w swoim zawodzie na obszarze Województwa Poznańskiego.

Niezamożni uczniowie mogą na wniosek, odpowiednio udokumentowany, otrzymać od Wielkopolskiej

Lzby Rolniczej subwencję, o ile zachowanie ich w czasie kursu będzie wzorowe i pełen złoży egzamin z dobrym wynikiem. Każdy uczeń winien posiadać swój własny fartuch skórzany, młotek podkowniczy, angielski nóż kopytowy, jeden młotek wyłobniarz, tlecznik i odzieżnik do nauki.

Podczas uczęszczania na kurs pozostaje każdy uczeń na swoim całkowitem utrzymaniu.

Za nieusprawiedliwione przekroczenie popełnione podczas nauki, jak opuszczenie nauk, lenistwo, nieposłuszeństwo i nieodpowiednie postępowanie względem kierowników, oraz odwiedzających kuźnię prywatnych osób, uczniowie mogą być wydaleni ze szkoły, również za nieodpow. prowadzenie się poza szkołą. Zupelnie niezdolnych kursistów może Zarząd Szkoły każdego czasu zwolnić. Po ukończeniu nauki odbywają się egzaminy. Kursistom, którzy egzamin ten zdadzą, wystawiać się będzie świadectwo, które go upoważnia do uprawiania procederu podkowniczego w myśl ustawy z dnia 18-go czerwca 1884 r.

Wnioski o przyjęcie na kurs przedkładać należy do Wielkopolskiej Lzby Rolniczej. Przy zgłoszeniach należy złożyć:

- 1) wpisowe 10 złotych,
- 2) własnoręcznie spisany życiorys.
- 3) uwierzytelniony odpis świadectwa czeladnicowskiego lub poświadczenia, że uczeń kończy naukę w przeciągu 3 miesięcy.
- 4) Wniosek o dopuszczenie do egzaminu z zaręczeniem, że kandydat w ostatnim półroczu nie poddawał się egzaminowi w podkownictwie.
- 5) Świadectwo moralności.

Wielkopolska Izba Rolnicza.

Cykl odczytów

organizowanych staraniem

ZWIĄZKU STOW. PLANTAT. BURAKÓW CUKROW. przy Zjednoczeniu Producentów Rolnych w Poznaniu, odbędzie się

w Inowrocławiu, dnia 12 marca 1926 r., w Poznaniu, 16 marca 1926 roku, w Grudziądzu, 18 marca 1926 roku. Referaty wygłoszą profesorowie uniwersytetu, wybitni rolnicy i fachowcy.

Piątek, 12 marca w Inowrocławiu

Sala Hotelu Bast (ulica Królowej Jadwigi nr. 15).

godz. 10: prof. dr. Niklewski z Poznania — „Stosowanie nawozów pomocniczych pod buraki cukrowe“.

Godz. 11: dr. Chosłowski z Czarnego Sadu — „Co wpływa na rozwój korzenia i kształt buraka cukrowego“.

godz. 12: dr. Kosteczki z Warszawy — „Wyniki najnowszych doświadczeń z nasieniem buraka cukrowego“.

po godz. 3: prof. dr. Namysłowski z Poznania — „ChOROBY buraka cukrowego i sposoby ich zwalczania“.

godz. 4: dr. Ruszkowski z Poznania — „Walka ze szkodnikami buraka cukrowego“.

Wtorek, 16 marca w Poznaniu

Sala Biblij. Uniwersyteckiej, (ul. Fr. Ratajczaka 4-6)

godz. 10: prof. dr. Kosłński z Warszawy — „Z dziedziny nawożenia buraków cukrowych“.

godz. 11: Swiniński z Milkorzyna — „Opłacalność uprawy buraka cukrowego“.

godz. 12: dr. Drzażdżyński z Poznania — „Obecne położenie polskiego przemysłu cukrowniczego i jego horoskopty na przyszłość“.

po godz. 3: prof. dr. Namysłowski z Poznania — „ChOROBY buraka cukrowego i sposoby ich zwalczania“.

godz. 4: dr. Ruszkowski z Poznania — „Walka ze szkodnikami buraka cukrowego“.

Czwartek, 18 marca w Grudziądzu

Sala Bazaru (ul. Moniuszki nr. 8)

godz. 11: dr. Celichowski z Poznania — „Czy oplaca się stosowanie nawozów sztucznych pod buraki cukrowe pomimo wysokich cen nawozów“.

godz. 12: prof. Pietruszczyński z Poznania — „Siew i pielęgnacja buraka cukrowego“.

po godz. 3: Sierzbiński z Wojcimia — „Uprawa buraka cukrowego“.

godz. 4: prof. dr. Pańkowski z Poznania — „O zużyciu odpadków przy przerobie buraka cukrowego — jako pasz“.

Wstęp wolny dla wszystkich plantatorów buraka cukrowego.

Z piśmiennictwa

Rolnik Ekonomista, Nr. 4 — 15. 2. 26. Treść: Spółdzielczość w praktyce, w teorii i prawodawstwie — dr. A. Rząd. Zaopatrzenie rolnictwa w nawozy sztuczne — Jerzy Gościński. Wniosek sejmowy o udostępnienie nawozów sztucznych.

A. Finanse i kredyt. B. Podatki. D. Ustawodawstwo. E. Polityka handlowa. F. Przemysł rolny.

Dział urzędowy

Przedruk wzbroniony.

a) Wiadomości zawodowe, KOMUNIKAT NR. 25

w sprawie wypłat dla robotników rolnych za miesiąc luty 1926 r.

Poniżej podajemy tym członkom naszym, którzy podali skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, ceny żyta do wypłat ordynaryjczy za miesiąc luty 1926 r., osiągnięta na podstawie średnio-przeciętnej ceny żyta w czasie od 16—20 hm. łącznie w wysokości 10,06 złotych za 50 kg w myśl orzeczenia Nadzw. Komisji Rozjemczej z miesiąca marca 1925 r.

Na podstawie powyższej ceny należy wypłacać:

Powiat inowrocławski i strzeliński

Wojew. Poznańskie

yla rocznie:	Ordynaryjczy:	miesięcznie:	żyta rocznie:	miesięcznie
7 ctr.—	ręczniacy	5,87 zł.	8 ctr.	6,71 zł
8 ctr.—	skołarze stróże	6,71 zł.	9 ctr.	7,55 zł
9 ctr.—	fornale	7,55 zł.	10 ctr.	8,38 zł
10 ctr.—	włódarki 1 stan.	8,38 zł.	10 ert.	8,38 zł
12 ctr.—	rzemieślnicy	10,06 zł.	12 ctr	10,06 zł

Powyższe normy należy wypłacać ordynaryjczom a konto pensji z lutego, aż do definitywnego rozstrzygnięcia skargi przez Najwyższy Trybunał Administracyjny.

Rozprawa w Najwyższym Trybunale Administracyjnym odbędzie się dnia 25 lutego r. Treść wyroku podamy członkom naszym do wiadomości.

Place dla reszty robotników rolnych na półrocze zimowe, ustalone są orzeczeniem Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z miesiąca marca 1925 r., jak następuje:

W całym Województwie:

Od 1. października 1925 do 31 marca 1926 r.

dziennie: chłupnicy: 1,40 zł
kobiety za 1 godz. cały rok 0,25 zł

Zaciąg:

Od 1 października do 31 marca 1926 r.

Kategoria I. a. dziennie: podług obopólnego porozumienia
" I. b. " chłopcy i dziewczęta od lat 15—16 0,40 "
" II. a. " chłopcy i dziewczęta od lat 16—18 0,70 "
" II. b. " dziewczęta ponad lat 18 0,80 "
" III. " chłopcy od lat 18—21 1,00 "
" IV. " mężczyźni ponad lat 21 1,50 "
wykonujący wszelką pracę męską i do kosy 1,50 "

Sezonowi miejscowi i pozamiejscowi: cały sezonowy czas

Kategoria III. dziennie: dziewczęta i chłopcy od lat 16—18 1,00 zł.
" II. " chłopcy od l. 18—21 wykonujący wszelką pracę męską, oraz dziewczęta powyżej lat 18. 1,30 "
" I. " mężczyźni ponad l. 21, wykonujący wszelką pracę męską i do kosy 1,60 "

Poznań, dnia 22 lutego 1926 r.

Zjednoczenie Producentów Rolnych

Komisja Pracy:
(—) St. Fragstein.
Arbeitgeberverband:
(—) W. Friederici.

Komunikaty Rady Rolniczej powiatu poznańskiego.

Rada stawiała wniosek do Wielkopolskiej Izby Rolniczej o przeniesienie szkoły rolniczej ze Srody do Poznania, gdyż Poznań jako punkt centralny o dogodnych związkach komunikacyjnych jest dostępniejszy dla synów właścicielskich, którzy będą mogli rano do szkoły przyjeżdżać, a wieczorem wracać do domu. Pan Prezydent W. R. wniosek przychylnie przyjął, obiecując sprawę załatwić, gdy tylko znajdzie się w Poznaniu odpowiedni pomieszczenie dla szkoły.

Znając potrzeby otwarcia targów w Golęczewie i Tamnowie Podgórnem, poczyniła Rada starania w Województwie o udzielenie pozwolenia w tym względzie.

Ponieważ zakaz otwierania składów w niedziele i święta jest bardzo niedogodnym dla ludności robotniczej wiejskiej, która w dzień powszedni nie ma czasu do załatwienia sprawunków, — wszczęto energiczne kroki u władz, aby pozwoliły otwierać składki po małych miastach powiatu w niedziele i święta od 8-ej do 10-ej

i od 12-ej do 13-ej przed południem, tem bardziej, że wspomniany zakaz staje się dla miesumieńczych kupców częstokroć źródłem wyzysku, gdyż wypuszczając klienta nielegalnie tylnem wejściem, odpowiednio mu za to ceny licząc.

Rada Rolnicza.

b) Wiadomości handlowe

Komunikat nr. 24

Wydział Handlowego Zjedn. Producentów Rolnych w Poznaniu. Dział węglowy.

Od dnia 15 b. m. obowiązują następujące ceny ważniejszych gatunków węgla:

węgle górnośląskie:

Gruby, kostka, orzech Ia.	28.00	25.50	23.80	22.40
Orzech Ib	26.30	23.50	—	20.60
Orzech IIa	24.90	—	—	—
Orzech IIb	23.50	19.10	—	16.80
Pospółka (niesortowany)	21.70	19.90	—	17.40
Groszek przesiewany	18.80	—	17.00	17.00
Drobny I.	18.20	16.60	—	14.60
Drobny II.	15.40	—	13.60	12.40
Grysik	—	15.30	11.90	11.90
Miał	10.80	7.40	4.80	7.00
Miał	9.70	—	—	—
Brykiety z węgla kamiennego	—	—	—	26.40

Za węgle dąbrowieckie:

Orzech I.	16.00
WĘGIEL KOWALSKI (górnoszląski)	
Groszek	18.80
KORS HUTNICZY	
Gruby, kostka	34.00
Orzech	33.00

Ceny rozumieją się w złotych za tonę lokò wagon kopalnia.

Obowiązują nasze ogólne warunki dostawy węgla.

Prosimy o żądanie szczegółowych ofert!

Wydział Handlowy
Zjednoczenia Producentów Rolnych
T. z o. p.

Ze światowego rynku zbożowego

TYGODNIOWE

zestawienie orientacyjnych cen zboża w kraju i zagranicą

za 100 kg. w przeliczeniu na złote, po przeciętnym kursie dnia.

Data	15. 2.	16. 2.	17. 2.	18. 2.	19. 2.	20. 2.
Zyto						
Warszawa	21,00	—	20,50	22,50	—	21,75
Poznań	19,00	—	—	—	19,00	20,50
Berlin	25,60	25,60	25,50	25,80	27,70	27,50
Chicago	—	—	26,35	—	—	34,25
Hamburg	—	—	—	—	—	—
Kopenhaga	—	—	28,30	28,60	30,80	30,80

Pszenvica						
Warszawa	—	—	37,00	—	—	39,60
Poznań	33,00	—	—	—	34,00	36,50
Berlin	43,10	43,30	43,35	44,05	47,25	47,15
Chicago	47,55	47,70	47,05	47,70	51,50	52,10
Hamburg	51,10	50,20	51,50	51,90	55,80	56,50
Kopenhaga	—	—	40,80	41,35	44,70	44,70
Jęczmień						
Warszawa	—	22,50	22,00	21,00	23,75	21,50
Poznań	22,00	—	—	—	22,00	22,00
Berlin	31,30	31,30	31,40	31,90	34,10	34,10
Chicago	23,60	22,60	22,10	22,20	23,60	25,85
Hamburg	25,10	25,20	25,20	25,40	27,20	27,20
Kopenhaga	—	—	34,60	33,95	36,10	36,10
Owies						
Warszawa	22,00	—	22,00	—	23,00	23,50
Poznań	20,00	—	—	—	20,00	21,00
Berlin	27,90	28,20	28,05	28,40	30,50	30,10
Chicago	20,75	20,90	21,45	21,20	23,05	23,05
Hamburg	—	—	—	—	—	—
Kopenhaga	—	—	31,80	32,10	34,30	34,40

Ruch cen na targu w Poznaniu

Dnia 24. 2. 26 r. płacono na placu Sapieżyńskim: za 1 kg. słoniny 2.60 zł, wieprzowiny 1.80 do 2.40 zł, wołowiny 1.60 do 2.20 zł, cielęciny 1.60 do 1.80 zł, skopowiny 1.40 do 1.60 zł, smalcu 4.20 do 4.40 zł, za 1 kg. twarogu 1 do 1.20 zł, 1 gęś 9 do 16 zł, kaczkę 4 do 7 zł, kurę 2.50 do 5 zł, 1 parę gołębi 1.40—1.60 zł, indyka 7 do 13 złot., karpia 3.60 do 4 zł, łina 2.80 do 3.60 zł, węgorza 4.20 do 4.80 zł, sandacza 4—4.40 zł, szczupaka 2.80 do 3.60 zł, karasie 1.60 do 2.40 zł, okonia 1.20—2 zł, leszcza 1.60—2 zł, białych ryb 60 gr. do 1 zł, zielonych śledzi 1 do 1.20 zł, 1 kg cebuli 50 do 70 gr., grochu ziel. 50 do 60 gr., ziemniaków 8 do 10 gr., orzechów włoskich 3—3.40 złot., jabłek 50 gr. do 1 zł.

Przebieg targu spokojny. Wahań w cenach nie mogliśmy zanotować z wyjątkiem cen nabiału i ryb, które mają tendencję zniżkową.

Ceny mleka i masła detaliczne

Masło wiejskie	5,40—5,60
Masło deserowe	—6,40
Mleko	—0,32

Tendencja utrzymana.

Ceny orientacyjne płatków ziemniaczanych

(według Wydz. Przem. Ziemn. przy Z. P. R.)
 Za 100 kg. stacja gr. 15,80—
 Tendencja utrzymana.

Ceny orientacyjne masła w hurcie

Masło prima za 1 kg. I. gat.	—6,00 zł
II. gat.	— zł

Tendencja utrzymana.

Ceny jaj

Za mendel 2,00—2,40

TARGOWICA MIEJSKA.

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowań Cen

Poznań, dnia 19. 2. 1926 roku.

Spędzono 71 szt. bydła, 506 szt. świni, 110 szt. cieląt 5 szt. owiec, — szt. kóz, — szt. prosiąt. Razem 692 zwierząt.

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

Ceny loco targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

I. BYDŁO: (pełnowartościowe)

A. Woły:

- a) pełnomięsne wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej, niezaprzęgane —94
- b) pełnomięsne wytuczone woły od lat 4 do 7 —88
- c) młode mięsne, nie wytuczone i starsze wytuczone —74
- d) miernie odżywiane młode, dobrze odżywiane starsze 62—64

B. Stadniki:

- a) pełnomięsne, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej —88
- b) pełnomięsne młodsze —76
- c) miernie odżywiane młodsze i dobrze odżywiane starsze —64

C. Jalówki i krowy:

- a) pełnomięsne wytuczone jalówki najwyższej wartości rzeźnej —
- b) pełnomięsne wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej do lat 7 —87
- c) starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jalówki —76
- d) miernie odżywiane krowy i jalówki —64
- e) licho odżywiane krowy i jalówki 46—50
Licho odżywiana młódź (żartoki) —

II. CIELETA: (najlepsze tuczone)

- a) najprzedniejszego opasu (Doppellendry) —
- b) najprzedniejsze cielęta tuczone —160
- c) średnio tuczone cielęta i najprzedniejsze ssaki —90
- d) mniej tuczone cielęta i dobre ssaki —80
- e) liche ssaki —70

III. OWCE:

- A. Opasy chlewne i młodsze skopy tuczne
- a) jagnięta tuczone i młodsze skopy tuczne 74—78
- b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżywiane młode owce —68
- c) miernie odżywiane skopy i owce —

B. Opasy polne: (z pastwisk)

IV. ŚWINIE:

- a) tuczone ponad 150 kg. żywej wagi —
- b) pełnomięsne od 120—150 kg. żywej wagi —152
- c) pełnomięsne od 100—120 kg. żywej wagi —150
- d) pełnomięsne od 80—100 kg. żywej wagi 146—148
- e) mięsne świnię ponad 80 kg. 140—
- f) maciory i późne kastraty —140

Przebieg targu spokojny.

Nakładem Zjednoczenia Producentów Rolnych T. z. Kierownik redakcji Jan Plackowski w Poznaniu.
 Redaktor odpowiedzialny:
 Franciszek Babst w Poznaniu.

Notowania Giełdy Płodów Rolnych w Poznaniu

Warunek: handel hurt. fr. st. załad. ładunki wagon. dostawa zaraz za 100 kg. w złotych:

Gatunek	24. 2. 26.
Zyto	19,00 - 21,00
Pszenica	36,50 - 38,50
Jęczmien brow	21,00 - 23,00
Jęcz	19,00 - 20,00
Owies	20,50 - 21,50
Mąka żytn. 70% z work.	32,00 - 33,00
Mąka żytn. 65% z work.	33,50 - 34,50
Mąka pszen. 65% z work.	57,00 - 60,00
Ospa żytnia	14,00 - 15,00
Osp pszena	16,25 - 17,25
Ziemniaki sadalne	-
Ziemniaki fabr.	-
Groch polny	29,00 - 30,00
Groch jad. Vict	38,00 - 42,00
Seradela	20,00 - 23,00
Peluszka	-
Koniczyna żółta	70,00 - 80,00
Koniczyna czerw.	190,00 - 275,00
Koniczyna szwed	190,00 - 250,00
Koniczyna biała	120,00 - 250,00
Tatarka	-
Rzepak n.	-
Słoma żytnia luźna	1,80 - 2,00
" " pras.	2,80 - 3,00
Słoma pszen. luźna	-
prasow	-
Siano luźne	6,35 - 7,15
" prasow.	8,60 - 9,40
Lubin niebieski	14,50 - 16,50
" żółty	18,00 - 20,00
Wyka	-

Koniec części redakcyjnej.**„WIEPOFANA“****WIELKOPOLSKA ODLEWNIA
FABRYKA NARZĘDZI I MASZYN**

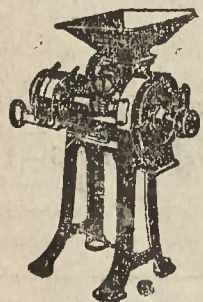
T O W. A K C.

ODDZIAŁ I. ODLEWNIA.

Odlewy żeliwne wszelkiego rodzaju z własnych lub dostarczonych modeli. Części maszyn rolniczych, aparaty chemiczne i t. p.

ODDZIAŁ II. WARSZTATY.

- Maszyny narzędziowe, jak: Tokarnie, wiertarki, sztance, imadła szlifierki i t. p.
- Maszyny rolnicze: Srułowniki na napęd: ręczny, kieratowy oraz w 3-ch wielkościach na napęd motorowy.
- Obróbka wszelkich odlewów.

POZNAŃ, UL. DĄBROWSKIEGO 81
TELEFON NR 61-56.**EKSPORT ZIEMNIAKÓW.**

Specjalność: Sadzeniaki

L. Grützner -- Poznań

ul. Ratajczaka 2.

Tel. 50-06 i 21-96

Adres telegr.: „Potatoes“

Telefony

Wszelkie urządzenia telefoniczne, instalowanie dzwonek i t. p. Skład wszelkich przyborów telefonicznych i dzwonek.

Radjo

Aparaty 2. 3 i 4 lampowe — Wszelkie przybory i części do budowy aparatów i anten.

Centrala Budowy Telefonów

Idaszak i Walczak

Poznań, Plac Św. Krzyski 4.

Telefon 1459

Telefon 1459

Poszukuję posady

leśniczego (rewirowego)

od 1. 3. b. r. — Ślązak, polak, kawaler z 12-letnią praktyką — ukończył 3-letnią szkołę średnią leśną, z egzaminem państwowym. Posiada 3-letnią samodzielną praktykę rewirowego leśniczego.

Świadectwa pierwszorządne. Zdemob. podoficer wojsk polskich i powstaniec Górnosląski. — Oferty upr. się składać do Wielk. Wiad. Roln.

Zakłady Elektrotechniczne**FR. PUŻYCKIEGO**

Poznań, ul. Kraszewskiego 14. Tel. 65-49

Ustawianie i naprawy:

Prądnic (dynamomaszyn), silników (motorów), telefonów, gromochronów, dzwonek elektr. etc.

Baterji akumulatorowych

Szlamowanie baterji akumulatorowych

Specjalność: Oświetlenie elektryczne pałaców, wil, etc. Budowa stacji elektrycznych z przenoszeniem siły. - -

Najlepsze
czekolady

GOPLANA

Tow. Akc. - Poznań

Cukry deserowe
i marcepany

BACZNOŚĆ!

BACZNOŚĆ!

**Jedynie w Polsce przedsiębiorstwo załatwiające
wszelkie sprawy wchodzące w zakres automobilizmu**

1. Chcesz wiedzieć, gdzie nabyć tanio samochód używany
2. Chcesz sprzedać samochód używany
3. Chcesz wiedzieć, gdzie nabyć samochód nowy przypadający ci do gustu
4. Chcesz mieć referencje o kupującym
5. Chcesz by cię wyręczył w zarejestrowaniu samochodu
6. Chcesz mieć szofera fachowca
7. Chcesz otrzymać posadę szofera
8. Potrzeba ci eksperta w jakiegokolwiek sprawie
9. Chcesz wiedzieć, gdzie dobrze przeprowadzić remont samochodu
10. Chcesz wypożyczyć tanio samochód
11. Chcesz jakiegokolwiek wyręczenia w odstawie lub transporcie samochodu
12. Chcesz wiedzieć źródło nabycia tanio brakujących ci części do samochodu
13. Chcesz wiedzieć, gdzie nabyć korzystnie materiał zapędowy
14. Chcesz wiedzieć w jakim mieście znajdują się zastępstwa firm zagranicznych życzynego samochodu
15. Chcesz otrzymać opis życzynego samochodu
16. Chcesz wiedzieć gdzie zabezpieczyć samochód
17. Chcesz abonować gazety fachowe
18. Chcesz wiedzieć najświeższe wiadomości sportowe
19. Chcesz tanio przeprowadzić reklamę
20. Chcesz i t. d.

wszystkim zainteresowanym donosimy uprzejmie, że firma nasza służy pomocą w załatwianiu wszelkich spraw wchodzących w zakres automobilizmu, zaznaczamy, że współpracą wybitnych sił fachowych załatwiamy wszystko ze zrozumieniem sprawy jaknajszybciej i jaknajtaniej.

Polskie Centrum Samochodowe

Tel. 29-49. Poznań, Podgórna 6. Tel. 29-49.

Zgłoś się
w Polskim Centrum Samochodowym

Reparacje broni

wszelkiego rodzaju skutecznia akuracnie, szybko i tanio
we własnym znanym warsztacie

Ignacy Gadomski

mistrz puszkarski

Poznań, ulica Strzelecka nr. 9,

Specjalność: reparacja wykwinnej broni!

Myśliwi!

**ochraniajcie waszą
zwierzyńę**

przez **tępienie wron**, kotów i polujących psów. Zaczynajcie tępienie przed pierwszym legiem zajęcy, **czas już najwyższy!**

Każdemu myśliwemu i gajowemu polecam zrobić próbę i zastosować moje metody zatrufania, o ile mu zależy na tem, aby wzmocnić swój zwierzostan, tak bardzo zmniejszony przez wymienione szkodniki.

Zwierzyna nie tknie trutek.

Opinie i oceny do przejrzenia w mojem biurze.

Eugenjusz Minke

Broń, Amunicja i Puszkarstwo

Sądownie zaprzysiężony rzeczoznawca Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawach ogólnych o strzelanie.

ul. Gwarna. 15 Poznań Tel. 29-22.

Kto z pp. właścieleli platkarń miałby do sprzedania pełne urządzenie platkarni, prosimy o przysłanie dokładnej oferty z podaniem ceny, systemu, rozmiaru, zdolności przetwórczej, stopnia zużycia i t. p. pod adresem

Zjednoczenie Producentów Rolnych Tow. zap.
Wydział Przemysłu Rolnego

ZAKŁADY RADJOTECHNICZNE „R A D I O S”

Poznań, ulica Fr. Ratajezaka nr. 20

polecają:
radjo-aparaty typu francuskiego, fabrykatu słynnejfy.

G. PERICAUD - PARIS
oraz własnej konstrukcji

w cenie:

odbiornik 1 lampkowy własnej konstr.	zł. 85.—
odbiornik 2 lampkowy własnej konstr.	zł. 135.—
odbiornik 3 lampkowy własnej konstr.	zł. 250.—
odbiornik 3 lampkowy Pericaud-Paris	zł. 330.—
odbiornik 4 lampkowy Pericaud-Paris	zł. 415.—
odbiornik 5 lampkowy Pericaud-Paris	zł. 495.—

a dobre działanie wszystkich aparatów gwarantujemy

Każdy Rolnik

ubezpiecza swoje budynki, inwentarz żywy i martwy od ognia,
a plody rolne od gradu tylko w

Krajowem Ubezpieczeniu od Ognia i Grad w POZNANIU

bo jest to jedyna instytucja dobra publicznego, nie obliczona na zyski, istniejąca od przeszło 120 lat, posiadająca gwarancję Samorządu Wojewódzkiego.

Krajowe Ubezpieczenie od Ognia i Grad w Poznaniu

zysków nie szuka i dlatego: Pobiera bardzo niskie opłaty. Utrzymuje swoim kosztem Wielkopolski Związek Straży Pożarnych w Poznaniu. Daje znaczne fundusze na popieranie akcji przeciwpożarowej. Założyło w Kępnie fabrykę sikawek pożarniczych. Urządza kursy wyszkolenia dla naczelników straży pożarnych. Daje znaczne opusty członkom Kółek rolniczych i t. d.

Kto dba o własną kieszeń i dobro kraju ubezpiecza tylko

w Krajowem Ubezpieczeniu od Ognia i Grad w Poznaniu, Plac Nowomiejski 8.

PASY

z sierści wielbłądziej oraz skórzane

w pierszorzędnym gatunku do zapędu cukrowni, gorzelnii, parowych młocarni i t. d. uszczelnienia, węże gumowe i par-ciane, oraz wszelkie artykuły techniczne poleca z natychmiastową dostawą wprost ze składu najkorzystniejsze

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE LISIEWSKI i GLASER

Tel. 50-16

Poznań, ul. 27. Grudnia 16.

Adr. tel. Technohandel

Oryginalne
szwedzkie
wirówki

Diabolo z znakiem
ochronnym

Pumpsep

są
najlepsze dla
gospodarstw.

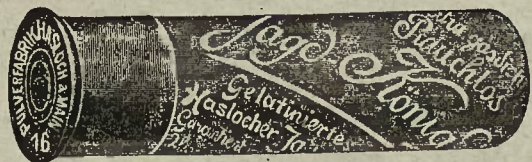
Rozpowszechnione po całym
świecie pracują ku zadowoleniu
wszystkich.

Do nabycia na dogodnych
warunkach

Szwedzkie Wirówki Pumpsep Sp. z o.o.

POZNAŃ, ulica Wielka nr. 13. Telefon 39-71

Broń myśliwska

wyrobu sławnych fabryk w mieście
Suhl w Turynji

SZTUCERY z lunetą i bez lunety
SZTUCERY do tarczy systemu Ayda

Wiatrówki - Pistolety - Teszynki

Bolce - Kule - Amunicja na flobery
i rewolwery

NABOJE MYŚLIWSKIE

Rottweller - Jagdkönig - Olympia-Geco
Lapki nalisy - Przybory do rybołówstwa

Max Wurm Poznań

ul. Wjazdowa 10 — Telefon 2664

Puszkarz dyplomowany w fabrykach miasta SUHL
Zastępca Generalny Fabryk Broni

Simson & Co. F. Jaeger & Co
Suhl (Turynja)

9

Przedsiębiorstwo Handlowe Łączkowski i Liczbiński Poznań

Telef: 66-49, 65-77 Ul. Zwierzyniecka 3

Jeneralni przedstawiciele na
Wielkopolskę i Pomorze
firm;

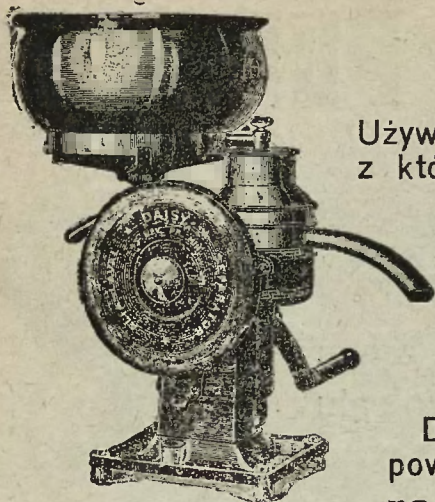
Feodor Burgmann - Drezno
Fabryki szczeliwa

Heinrich Koch - Berlin
Oliwy i smary amerykańskie

Bracia Deutsch-Bielsko
Przędzalnia i tkalnia konopi, lnu, juty
i wełny

**FABRYKA pasów z sierci wielbłądziej
i węży parcianych.**

Dostawa wszelkich artykułów techn.
dla przemysłu cukrowniczego, kroch-
malniczego, chemicznego i t. d. Wszel-
kie wyroby jutowe, płótna filtracyjne,
bawelniane, lniane i t. d.

Przeszło 3 $\frac{1}{2}$ miliona Rolników i Mleczarzy

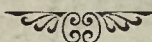
Używa codziennie niezrównane wirówki ALFA-LAVAL z których są wszyscy zadowoleni. DLACZEGO ?

Bo wirówki ALFA-LAVAL **rzeczywiście od-
tłuszczają** mleko, a nie tylko przepuszczają je. Tłuszcz mleczny jest za drogi, aby go marnować. Czy w gospodarstwie, czy w mleczarni wirówka ALFA-LAVAL jest gwarancją osiągnięcia całkowitego zysku z mleka.

Dla 1 czy dla 100 krów każdy oszczędny gospodarz powinien nabyć najnowszego modelu ALFA-LAVAL na **bardzo dogodnych warunkach płatności.**

TOWARZYSTWO ALFA-LAVAL Sp. z o. o.
ODDZIAŁ W POZNANIU

WROCLAWSKA 14.

TELEFON 53-54

BANK CUKROWNICTWA SP. AKC.

w Poznaniu, ulica Seweryna Mielżyńskiego 2.

Nr. tel.: 1217, 3648, 5406, 5459.

Oddziały: w Warszawie: Krakowskie Przedmieście 55
we Lwowie: ulica Kopernika 9

Zajmuje się komisową sprzedażą
cukru oraz ubocznych produktów

👉 w kraju i zagranicą 👈

dla cukrowni złączonych w Związkach Przemysłu Cukrow-
niczego Rzeczpospolitej Polskiej

Załatwia wszelkie w zakres bankierstwa wchodzące transakcje

Komisowa sprzedaż węgla i sztucznych nawozów